

DZIENNIK URZĘDOWY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 14 lutego 2018 r.

Poz. 994

WOJEWODA ŚLĄSKI

ZARZĄDZENIE ZASTĘPCZE NR NPII.4131.4.27.2018 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 14 lutego 2018 r.

w sprawie zmiany nazwy ulicy

Na podstawie art. 6 ust. 2 w związku z art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 1 kwietnia 2016 r. o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomniki (Dz. U. z 2016 r., poz. 744 z późn. zm.), dalej jako „ustawa”

zarządza się, co następuje:

§ 1. Dokonuje się zmiany nazwy ulicy "**Janka Krasickiego**" (09836) położonej na terenie Miasta Gliwice, na całym jej przebiegu, na "**Ignacego Krasickiego**".

§ 2. Wykonanie zarządzenia powierza się Prezydentowi Miasta Gliwice.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego.

§ 4. Zarządzenie podlega wykonaniu począwszy od dnia wejścia w życie.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, w tym dróg, ulic, mostów i placów, upamiętniające osoby, organizacje, wydarzenia lub daty symbolizujące komunizm lub inny ustrój totalitarny lub propagujące taki ustrój w inny sposób, właściwy organ jednostki samorządu terytorialnego, zmienia w terminie 12 miesięcy od dnia jej wejścia w życie. W przypadku niewykonania tego obowiązku w ww. terminie tj. do dnia 2 września 2017 r. właściwy wojewoda ma obowiązek wydania zarządzenia zastępczego, w którym nadaje nazwę zgodną z art. 1 ustawy w terminie 3 miesięcy od dnia, w którym upłynął wyżej wskazany termin. Wydanie ww. zarządzenia zastępczego, zgodnie z art. 6 ust. 3 ustawy winno zostać poprzedzone uzyskaniem opinii Instytutu Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu potwierdzającej niezgodność nazwy obowiązującej w dniu wejścia w życie ustawy z przepisem art. 1.

W przedmiotowej sprawie Wojewoda Śląski pismem Nr NPII.4100.194.2017 z dnia 8 września 2017 r. zwrócił się do Prezydenta Miasta Gliwice z prośbą o udzielenie informacji dotyczącej ulicy "Janka Krasickiego" położonej na terenie Miasta Gliwice, a mianowicie: jaki charakter posiada przedmiotowa droga (publiczna czy wewnętrzna), w rozumieniu ustawy o drogach publicznych; komu przysługuje prawo własności nieruchomości, na których położona jest ww. ulica oraz kto i kiedy nadał ulicy ww. nazwę. W przypadku, gdy

była to Rada Miasta Gliwice (ew. Miejska Rada Narodowa), poproszono o wskazanie oraz przesłanie do Wojewody uchwały w sprawie nadania nazwy ww. ulicy wraz z uzasadnieniem.

W odpowiedzi na wyżej wskazaną korespondencję, działający z upoważnienia Prezydenta Miasta Kierownik Referatu Ewidencji Gruntów Jacek Sobelski pismem Nr GE.6625.22.2017 z dnia 14 września 2017 r. wskazał, że przedmiotowa ulica, stanowi drogę publiczną w rozumieniu ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (tekst jedn. Dz. U. 2016 r., poz. 1440 ze zm.) - drogę gminną, oraz że Miasto nie posiada wiedzy, kto i kiedy nadał nazwę przedmiotowej drodze.

Powyżej wskazanej ulicy "Janka Krasickiego" w Centralnym Rejestrze Ulic (ULIC) prowadzonym przez Główny Urząd Statystyczny nadano identyfikator 09836.

Wojewoda Śląski realizując wymóg wynikający z art. 2 ust. 1 w zw. z art. 6 ust. 3 ustawy, pismem z dnia 15 listopada 2017 r. Nr NPII.4100.194.2017 zwrócił się do Instytutu Pamięci Narodowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu o wydanie opinii dotyczącej zgodności nazwy ulicy "Janka Krasickiego" położonej na terenie Miasta Gliwice z art. 1 ustawy. W dniu 30 stycznia 2018 r. Wojewodzie Śląskiemu została doręczona opinia Nr BUW-940-11(12)/18 wskazująca, że w ocenie Instytutu Pamięci Narodowej nazwa ulicy "Janka Krasickiego" jest niezgodna z art. 1 ust. 1 ustawy. W ww. opinii podniesiono, iż „Jan Krasicki (1919-1943) - ps. "Kazik" , był młodzieżowym działaczem i agitorem stalinowskim, funkcjonariuszem Komsomołu we Lwowie, następnie członkiem grup dywersyjnych, członkiem Polskiej Partii Robotniczej i Gwardii Ludowej, formalnie ogłoszonym przewodniczącym Związku Walki Młodych. Urodził się 2 września 1919 r. w Sowlinach pod Limanową, w rodzinie inteligenckiej. Jego ojciec przed wojną pełnił funkcje inspektora oświatowego. W 1937 r. Jan Krasicki ukończył gimnazjum w Święcanach. Rozpoczął studia prawnicze na Uniwersytecie Warszawskim. Tam wstąpił do Organizacji Młodzieży Socjalistycznej "Życie", która pozostawała pod wpływami nielegalnych ugrupowań - Komunistycznej Partii Polski i Komunistycznego Związku Młodzieży Polskiej. Nawiązał też bezpośrednie kontakty z działaczami KPP. Po wrześniu 1939 roku przedostał się na tereny okupacji sowieckiej - do Lwowa. W roku akademickim 1940-1941 został przyjęty na studia prawnicze na "Lwowskim Uniwersytecie Państwowym im. Iwana Franki". W okresie skierowanych na polską ludność sowieckich represji, masowych deportacji i terroru aktywnie włączył się w działalność na rzecz propagowania stalinizmu wśród polskiej i ukraińskiej młodzieży. Został przewodniczącym Związku Zawodowego Studentów i Pracowników Naukowych wydziału prawniczego. W 1940 r. rozpoczął starania o przyjęcie do stalinowskiego Komunistycznego Związku Młodzieży (Komsomol). Jego zabiegi zostały uwieńczone powodzeniem, co było dowodem zaufania sowieckich władz do Krasickiego jako wyróżniającego się agitatora politycznego. W początkach 1941 roku został II Sekretarzem Miejskiego Komitetu Komsomołu we Lwowie. Wiosną 1941 roku był członkiem delegacji studentów na spotkanie z I Sekretarzem Komitetu Centralnego Komunistycznej Partii Ukrainy Nikitą Chruszczowem. Organizował koła komsomolskie w zakładach pracy, urządzał odprawy dla agitatorów i wykładowców politycznych, którzy mieli organizować obowiązkowe spotkania polityczne, tzw. "masówki" dla robotników. Stał się wówczas bohaterem sowieckich reportaży propagandowych w lwowskiej prasie i radio. Po wybuchu wojny niemiecko-sowieckiej w czerwcu 1941 roku był pod szczególną ochroną służb sowieckich - wraz z władzami lwowskiego Komsomołu ewakuowano go na wschód. W Moskwie został wytypowany do grupy Polaków, którzy mieli zostać przerzuceni do Polski w celu realizacji zadań dywersyjnych oraz wytycznych stalinowskiej polityki i taktyki propagandowej na ziemiach polskich. Po przeszkoleniach służb specjalnych, zakamuflowanych jako Szkoła Kominternowska, mieszcząca się w m. Puszkino i w Kuszarenkowie na Ufą, włączono go do tzw. drugiej grupy inicjatywnej, która po przerzuceniu do kraju 20 maja 1942 r., zasilila kierownicze kadry komunistycznej konspiracji - w ramach PPR i tworzonej wraz z nią Gwardii Ludowej. Od czerwca 1942 r. do marca 1943 roku był kierownikiem łączności radiowej KC PPR z Moskwą oraz członkiem bojówki specjalnej podległej władzom partii. Brał udział w różnego rodzaju akcjach zbrojnych GL, w tym w akcji na Komunalną Kasę Oszczędności w Warszawie 30 listopada 1942 r., w której zdobyto olbrzymie fundusze na działalność konspiracyjną i propagandową. Zajmował się również szkoleniem politycznym i wojskowym młodych członków GL. Jako człowiek szczególnego zaufania w grudniu 1942 r. wraz z M. Hejmanem dokonał zabójstwa dowódcy Gwardii Ludowej - Bolesława Mołojca. Było ono elementem wewnętrznych rozgrywek i walki o władzę w łonie partii komunistycznej. Kiedy PPR ogłosił w lipcu 1943 roku powstanie Związku Walki Młodych - Krasicki formalnie był zaliczany do grupki osób występujących jako władze ZWM. W rzeczywistości w latach okupacji niemieckiej ZWM był przede wszystkim formułą propagandową - w gruncie rzeczy nieformalną i nieliczną grupką młodych członków bojówek i oddziałów PPR, redagującą od lutego 1943 r. propagandowe pismo konspiracyjne "Walka Młodych", skupiającą ludzi jedynie w Warszawie i okolic. Realne struktury ZWM, jako partyjnej "młodzieżówki" PPR, zaczęto tworzyć dopiero po zajęciu centralnej Polski przez Armię Czerwoną. Propagandowo ogłoszono,

że pierwszą przewodniczącą ZWM była Hanna Szapiro (Hanka Sawicka), która z ramienia PPR odpowiadała za redakcję "Walki Młodych". Krasicki został jej następcą (po jej śmierci w marcu 1943 r.): jako redaktor naczelny pisma - formalnie był także "przewodniczącym ZWM". Latem 1943 r. na polecenie zwierzchników ściągnął do Warszawy Bolesława Bieruta, wówczas zakonspirowanego członka sowieckiej siatki dywersji w Mińsku na Białorusi. Wkrótce po powrocie został w Warszawie 2 września 1943 roku aresztowany i zginął podczas próby ucieczki."

W podsumowaniu ww. opinii wskazano, że „W świetle przytoczonych faktów historycznych nie ulega kwestii, iż nazwa Krasickiego stanowi symbol komunizmu, o jakim mowa w art. 1 ust. 1 ustawy. Powyższe znajduje dodatkowe odzwierciedlenie w nazwie ulicy, którą wskazana postać upamiętnia. Tym samym nazwa ta propaguje komunizm, i jako taka jest niezgodna z art. 1 ust. 1 ustawy.”

Wojewoda Śląski w pełni podziela i przyjmuje wnioski płynące z ww. opinii, uznając konieczność - wobec bezczynności Rady Miasta Gliwice - zmiany nazwy ulicy „Janka Krasickiego”, jako sprzecznej z art. 1 ust. 1 ustawy.

Pismem Nr NPII.4100.194.2017 z dnia 15 listopada 2017 r. Wojewoda Śląski zwrócił się do Prezydenta Miasta Gliwice z prośbą o podanie propozycji nowej nazwy ww. ulicy, adekwatnej do nazw ulic, które położone są w najbliższej okolicy.

W odpowiedzi na pismo Wojewody Zastępcą Prezydenta Miasta Adam Neumann przedstawił jedynie wykaz nazw ulic sąsiadujących z ulicą "Janka Krasickiego" - nie składając żadnej propozycji nowej nazwy ulicy.

Wobec zaistniałej sytuacji Wojewoda Śląski postanowił nadać ww. ulicy nazwę "Ignacego Krasickiego".

Ignacy Krasicki (1735 r. - 1801 r.) był wybitnym poetą, prozaikiem, komediopisarzem i publicystą polskiego oświecenia, kapelanem królewskim oraz jednym z najbliższych współpracowników Stanisława Augusta Poniatowskiego w jego działalności kulturalnej, współorganizatorem i uczestnikiem tzw. obiadów czwartkowych. Od 1767 r. piastował stanowisko biskupa warmińskiego, a od 1795 r. stanowisko arcybiskupa gnieźnieńskiego. W latach 1798 -1799 wydawał pismo "Co tydzień". Był twórcą wielu dzieł literackich, z których najbardziej znane są liczne bajki oraz satyry.

Reasumując, wydanie zarządzenia zastępczego, w sprawie zmiany nazwy ulicy z „Janka Krasickiego" na „Ignacego Krasickiego" należy uznać za uzasadnione i konieczne.

Na podstawie art. 5 ust. 1 i ust. 2 ustawy pisma oraz postępowania sądowe i administracyjne w sprawach dotyczących ujawnienia w księgach wieczystych oraz uwzględnienia w rejestrach, ewidencjach i dokumentach urzędowych zmiany nazwy dokonanej na podstawie ustawy są wolne od opłat. Zmiana nazwy dokonana na podstawie ustawy nie ma wpływu na ważność dokumentów zawierających nazwę dotychczasową.

Na niniejsze zarządzenie zastępcze, zgodnie z art. 6c ustawy, w związku z art. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomniki oraz ustawy o zmianie ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej (Dz. U. poz. 2495), służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia zarządzenia, jedynie w przypadku, gdy brak możliwości wykonania obowiązku, o którym mowa w art. 6 ust. 1 ustawy, wynikał z przyczyn niezależnych od jednostki samorządu terytorialnego.

Wojewoda Śląski

Jarosław Wieczorek

Otrzymują:

- 1) Rada Miasta Gliwice
- 2) a/a